

เทศน์อบรมฆราวาส ณ สวนแสงธรรม กรุงเทพฯ

เมื่อค่ำวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

จิตดวงนี้เป็นจิตธรรมดา

เขากำลังโหมตีอยู่เห็นไหมล่ะ ตะกี้ตีพูดว่ายังไงเราจำไม่ได้ล่ะ ที่เขาพูดในรด การบ้านการเมืองกับเราแข่งกันว่าใครเป็นผู้โกหกเก่ง เขาก็หาว่าหลวงตาบ๊วโกหกเก่ง อย่างนั้นใช้ไหมล่ะ ว่าอะไรก็ว่ามา ถ้าไม่ยากกว่าก็แล้วแต่ เราไม่มีอะไรละกับชี้หมูชี้หมา นี้ (เขาหาเหตุมาว่าหลวงตาโดยที่เขาไม่รู้กันเอง) ว่าก็เป็นเรื่องของเขาเองไม่เป็นไรแหละ เราไม่เป็นอะไร เขาว่าอะไรจะเลวขนาดไหน เราก็คือเป็นเราอยู่นี้แหละ ให้เขาว่ามาซิ สาม โลกธาตุให้ว่ามาเลย แต่ละโลกธาตุให้ยกโคตรมาเลย เท่านั้นแหละเรา ไม่มีเรื่องอะไร กับใคร ดูโลกมันดูพอแล้ว

อะไรๆ เขาก็ว่ามา ก็เขาไม่มีของดีของดีพอจะมาอวดโลก เขามีแต่ของเลวๆ มาอวดก็อวดอย่างนั้นแหละ ถ้าหูเรามีกก็จำให้ตี เอาของเขาไปปฏิบัติไปนรกทั้งเป็นนะ เรานี้ไม่ฟัง เจยเจย เหมือนหมาปล่อยทำนั่นแหละ มันเจยนะ ถ้าคนปล่อยตบนั้นตบนี้ เป็นบ้านนะ หมาปล่อยทำเขาไม่ตบ เขาเจย จึงเรียกว่าหมาปล่อยทำ นี้เราก็คือแบบหมา ปล่อยทำจะเป็นอะไรไป ใครจะว่าอะไรก็ว่ามาซิ โลกเขามีปาก เขาคิดของเขาพูดของเขา เองเป็นเรื่องของเขา เรื่องของเราก็คือเรื่องของเรา จะมีอะไรกัน ก็เท่านั้นเอง เขาจะพูด อะไรก็เป็นเรื่องของเขา เหตุกับผลอยู่กับเขาหมด เราไม่ได้ก่อเหตุ ผลจะมาหาเราได้ ยังไง ก็เท่านั้นเอง

เงินที่ได้มาเป็นเช็คเป็นอะไรเราเอาเข้าธนาคารในกรุงเทพเอาไว้ๆ เวลาทางนี้ จำเป็นถอนออกมาจ่ายทางนี้ๆ อยู่อุดรก็เหมือนกัน อยู่อุดรก็เอาไว้ในบัญชี พอจำเป็นก็ ถอนออกมาจ่ายทางอุดร ทางนี้จำเป็นก็จ่ายทางนี้ๆ ที่เช็คเอามาเราเอาเข้าธนาคารทางนี้ หมดเลย เพื่อเวลาจำเป็นก็ถอนออกจ่ายตามความจำเป็น ในบริเวณกรุงเทพนี้หมด แหละ คือเราเขียนใบถอนให้พร้อมแล้ว ให้เขาถือเอาใบถอนไปถอนออกมาจ่ายตาม ความจำเป็น ช่วยโลกช่วยอย่างนั้นแหละ

เพราะฉะนั้นใครจะว่าอะไร ที่เขาหาเรื่องต่างๆ มาโหมตีเราอะไร อย่าไปฟังนะ เสียเวล่ำเวลา ราคาคัญหูเปล่าๆ เราทำอย่างไรต่อพี่น้องทั้งหลาย ท่านทั้งหลายก็เห็นอยู่ แล้วนี่ ผิดถูกดีชั่วเห็นอยู่ด้วยตาของเราเองเป็นยังไง เขาโหมตีแบบไหนก็จะล้มไปตาม เขาๆ ล้มอะไร ก็คนชั่วให้เป็นแบบชั่วของเขา เราเป็นคนดีเฉยอยู่ซิจะเป็นอะไรไป เขา บอกว่าจอมโกหกเดี๋ยวนี้อยู่ในหลวงตาบ๊วหมด เราสร้างให้โลกแทบเป็นแทบตายมี แต่เรื่องโกหกโลกอย่างนี้ล่ะ ที่เขาไม่ได้ทำอะไรเลยนั่นละคือเขาสร้างความดีให้โลก มัน ขบขันตรงนี้

เออ จิตใจของโลกมันขุ่นมันมัวเป็นฟืนเป็นไฟ ไม่ได้ ออกอยู่ไม่ได้นะ ถ้าได้ระบายออกแล้วก็เป็นความสุขสบายเท่านั้นก็เอา ทั้ง ๆ ที่เป็นไฟเผาตัวแหละ

ธรรมะพระพุทธเจ้าทรงแสดงเองก็ดี บรรดาสาวกทั้งหลายที่เป็นพระอรหันต์อรหันต์แสดงก็ดี เวลาออกมาเป็นธรรมออกมาพร้อมกับเสียงล้วน ๆ ไม่มีแต่เพียงเสียงแต่ธรรมไม่มี สมมุติว่าเราเรียนมาด้วยความจดความจำอย่างนี้เวลามาก็มีแต่เสียงธรรมองค์ธรรมแท้ไม่ได้ออกมาด้วย ผิดกันตรงนี้ สำหรับพระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายแสดงออกมาเสียงกับธรรมออกมาพร้อมกัน พระสาวกก็เหมือนกัน เพราะฉะนั้นการแสดงธรรมของพระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายจึงมีน้ำหนักต่างกันมากทีเดียว กับเราได้แต่เสียงมา ท่านมีธรรมออกมาพร้อมกับเสียงพร้อมกันทีเดียว ๆ

เวลาเทศน์สอนนี้เทวบุตรเทวดา อินทร์ พรหม ได้ยินหมด มนุษย์มนาเรารวมแล้วบรรลุธรรมเป็นจำนวนมากมาย เพราะธรรมกับเสียงออกมาพร้อมกัน เสียงก็เป็นความจริงไปด้วย เพราะธรรมพาให้จริง นี่แหละความรู้ความเห็นที่เป็นอยู่ในใจออกมาทำประโยชน์แก่โลก มีความต่างกันกับผู้ที่นำธรรมออกมาแสดงเป็นผู้ทรงธรรมไว้เรียบร้อยแล้ว ผู้ที่เรียนจดจำมาธรรมดาก็ได้แต่เสียงธรรมมา ตัวอรรถธรรมจริง ๆ แม้ตัวเองก็ยังไม่เข้าใจ ไม่รู้ เทศน์ไม่แน่ใจ การฟังก็มีผลอย่างเดียวกัน ไม่ค่อยเต็มเม็ดเต็มหน่วย

ครั้งพุทธกาลท่านเทศนาว่าการบรรดาพุทธบริษัทมาฟังธรรม นับแต่เทวบุตรเทวดาลงมาจนกระทั่งถึงมนุษย์เราจำนวนมากมาย การบรรลุธรรมคือผลที่เกิดขึ้นจากการได้ยินได้ฟังจากพระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายนั้นจึงต่างกันมากมาย เทียบไม่ได้ในการเทศน์ธรรมดาเราด้วยความจำกับเทศน์ด้วยความจริงที่ออกมาจากจิตใจ นี่ละศาสนามันสำคัญอยู่ที่ผู้ทรงธรรมไว้นำออกมา กับผู้ที่ทรงความจำไว้แล้วนำออกมาก็มีแต่ความจำ หากเป็นประโยชน์อยู่ไม่มากก็น้อย ไม่ใช่ว่าปฏิเสธว่าไม่เป็นประโยชน์ คือเป็นประโยชน์เช่นเดียวกัน แต่ไม่มีน้ำหนักมากเท่าท่านผู้ทรงธรรมไว้เต็มเม็ดเต็มหน่วยแล้วแสดงออกมานั้นมีผลมากสำหรับผู้ฟัง

อันนี้แต่ก่อนมีมากนะ เพราะท่านผู้ปฏิบัติธรรมแต่ก่อนมีจำนวนมากมาย ถ้าว่าพระเจ้าพระสงฆ์ส่วนมากมีแต่ออกประพฤติปฏิบัติ พอบรรพชาอุปสมบทเรียบร้อยแล้วก็ไล่เข้าป่าเข้าเขา ป่าเขาถ้าหากว่าเราเรียกอย่างสมัยปัจจุบันนี้ก็เรียกว่ามหาวิทยาลัยป่าป่าแห่งอรรถแห่งธรรม ผู้ไปบำเพ็ญอบรมศึกษาอยู่ในป่า ตามรุกขมูลร่มไม้ในป่าในเขาดังที่ท่านแนะนำสอนให้ไปนั้น ผลที่ตกออกมาจึงปรากฏต่างกัน ออกมาจากมหาวิทยาลัยป่า องค์นี้เป็นพระโสดา องค์นั้นเป็นพระสกิทาคา องค์นี้เป็นพระอนาคา องค์นั้นสำเร็จเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา นำธรรมที่สำเร็จเป็นผลจากตัวเองแล้วนี้ไปแนะนำ

สั่งสอนสัตว์โลก ก็ได้ผลเป็นที่พอใจ ๆ ตามกำลังนิสัยวาสนาของตน เพราะฉะนั้นธรรม จึงเป็นของจำเป็นมากที่ควรจะให้ใกล้ชิดติดกับหัวใจของเรา

ไปที่ไหนอย่าลืมธรรม แม้คิดจะโกรธจะเคียดจะแค้น พอธรรมปรากฏขึ้นในใจ เท่านั้นเองสิ่งเหล่านั้นจะค่อยระงับดับลงไปทันที เพราะเป็นน้ำดับไฟ ระลึกถึงธรรมบ่อยก็ เท่ากับระลึกถึงน้ำที่มาดับไฟของกิเลสที่มันกำลังแสดงฤทธิ์เดชอยู่ในเวลานั้น นี่ละธรรม กับใจจึงให้ติดกันไป จะไม่ผาดโผนโจนทะยานมนุษย์เรา ถ้ามีแต่เรื่องของกิเลสตัณหา นี้ เป็นพินเป็นไฟ พลิกหน้าพลิกหลังร้อยส้นพันคม ไม่ฟังเสียงอรรถเสียงธรรม มีแต่เสียง กิเลสว่าจะทำบ้านเมืองหรือโลกให้เจริญ กลายเป็นคำว่าบ้านคำว่าเมืองให้เหลวแหลก แหวกแนว มีแต่เถ่าแต่ถ่านไปได้ด้วยอำนาจของกิเลสพานา

นี่ละใครที่ว่อยากเป็นผู้ใหญ่กำลังเป็นบ้ำกันอยู่เวลานี้ จะคัดเลือกหรือจะอะไร วันที่เท่านั้นเท่านี้ จะตั้งรัฐบาลใหม่นั้นนะ กำลังแย่งกันยุ่งกันด้วยกิเลสตัณหา ไม่ได้ยุ่ง ด้วยความเป็นอรรถเป็นธรรม ครั้นได้มาแล้วก็เป็นพินเป็นไฟเผาบ้านเผาเมือง ดับปอด ประชาชนจะไม่มีเหลือ เพราะตัวพุงใหญ่ ๆ นั้นแหละมันกินมันกลืน กินไม่หยุดไม่ถอย คือกิเลสกินสัตว์โลก ธรรมมีคำว่าพอ เรื่องกิเลสแล้วไม่มีคำว่าพอ ได้เท่าไรเหมือนกับ เราใส่เชื้อเข้าไฟ ได้เท่าไรยิ่งอยาก ๆ อยากมากที่สุดเหมือนใส่เชื้อเข้าไฟ เปลวของ มันแสดงออกจรดเมฆ ๆ

เปลวของกิเลสคือความอยากความทะเยอทะยาน ที่มันได้รับเชื้อไฟเข้าไปแล้ว มันก็ลุกกลามอย่างนั้น จึงหาความสุขไม่ได้มนุษย์เรา ถ้าปราศจากธรรมเสียอย่างเดียวไม่ มีความสุข ใครอย่าไปคิดข้ามหัวพระพุทธเจ้า ข้ามหัวธรรมของพระพุทธเจ้า-พระสงฆ์ สาวกไปว่าจะเอาดีเอาเด่น เอาความสุขความเจริญ เหยียบหัวพระพุทธเจ้าไป เหยียบ หัวธรรมไปนั้นไม่มีหวัง อย่าไปคิดนะ ให้อยู่ในอรรถในธรรมนี้จะสม่าเสมอ เหมือนหนึ่ง ว่าได้ตามเสด็จพระพุทธเจ้าไปทุกฝีก้าว ถ้าผู้มีธรรมในใจไม่ลืมตัวง่าย ๆ นะ ถ้าไม่มี ธรรมแล้วลืมตัว

ดังที่เห็นมาแล้วนี้เราสลดสังเวชนะ เราเป็นพระไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกรบ้าน การเมือง แต่การแนะนำสั่งสอนสั่งสอนได้หมดตลอดเทวบุตรเทวดา อินทร์ พรหม ไม่ใช่เพียงสอนได้มนุษย์ของเราเท่านั้น สอนได้หมด ธรรมเหล่านี้จึงนำมาพูดได้ทั้งนั้น มนุษย์มันครองบ้านครองเมืองมันเอากิเลสตัณหาเข้าไปครอง เอาหอกเอาหาว เอา พินเอาไฟเผากันเข้า ๆ ยกคนใดขึ้นมาว่าจะพาครองบ้านครองเมือง มันกลายเป็นยก ยกษย์กษัตริย์ขึ้นมาบ้านกินเมืองเหลวแหลกเป็นเถ่าเป็นถ่านไปหมด

อย่างนี้ละมนุษย์สัตว์โลกที่มีกิเลสมันไม่ฟังเสียงครูคือธรรม ถ้าฟังเสียงครูคือ ธรรมแล้วจะสงบร่มเย็นคนเรา กิเลสมันจะเอาให้ผิดคาดผิดหมายทุกอย่าง ถ้าธรรม

แล้วมีอยู่ในขอบเขต ไม่ผิดคาดผิดหมาย ผลก็เป็นความสงบเย็น ถ้าเป็นกิเลสแล้ว ผลออกมามีแต่พินแต่ไฟเผาไหม้กัน นี่ละกิเลสกับธรรมอยู่ในหัวใจดวงเดียวกัน ได้ไม่พอคือกิเลส ได้มาเท่าไรพอ มีความอบอุ่นเย็นใจสบายใจนั้นคือธรรม การปฏิบัติธรรม มันไม่ไปหาละนะ ผู้ปฏิบัติธรรมหนักในธรรมมากเท่าไรๆ เรื่องภายนอกที่เคยเป็นพินเป็นไฟมาแต่ก่อน ที่ตนถือว่าเป็นแก้วเป็นแหวนเป็นเทวบุตรเทวดา มันก็เห็นไปตามความจริงคือพินคือไฟ มันไม่ได้เห็นว่าเป็นของเลิศเลออะไรยิ่งกว่าธรรม การปฏิบัติธรรมได้มากเท่าไรยิ่งเย็น ยิ่งสงบเย็นไป

นี่การปฏิบัติธรรม ที่ให้เห็นชัดเจนก็คือผู้ปฏิบัติจิตตภาวนา เช่นอย่างท่านไปอยู่ในป่าในเขาอย่างนี้ทุกซ่ยกลำบากแสนสาหัส ท่านผู้มุงอรรถมุงธรรม มุงมรรคผลนิพพานเต็มหัวใจเป็นผู้ฝึกผู้ทรมานได้รับความทุกข์ความลำบากมากที่สุด แต่โลกเขามองไม่เห็น อย่างพระพุทธเจ้าก็สลบถึงสามหน นั้นฟังซิ ทุกข์หรือไม่ทุกข์คนเรา นั้นละแสวงหาธรรม ที่นี้ผู้ไปบำเพ็ญตนอยู่ในป่าในเขาก็เช่นเดียวกัน เสาะแสวงหาธรรม จิตใจอยู่กับธรรมๆ การอยู่การกินใช้สอยทุกอย่างความเป็นอยู่ไม่สนใจ ยิ่งกว่าการปฏิบัติธรรมด้วยการประกอบความ پاکเพียรทั้งวันทั้งคืนยืนเดินนั่งนอน เว้นแต่หลับ ซึ่งเป็นของสุดวิสัย ตื่นขึ้นมาสติปัญญาเครื่องทำงานก้าวแล้ว ที่นี้ความ پاکความเพียร ความอดความทน ความอุตสาหะพยายามนี้ไปด้วยกันๆ

สุดท้ายจิตใจที่มันผาดโผนโชนทะยานอยู่ในผู้เริ่มปฏิบัติ ที่ไม่เคยรู้เรื่องราวพิษภัยของกิเลส และไม่รู้เรื่องราวคุณค่าของธรรมก็เริ่มปรากฏขึ้นจากการอบรมจิตใจ ตัวคึกตัวคะนองนั้นแลคือตัวไฟเผาใจ น้ำดับไฟได้แก่ธรรมความสงบ มีสติให้ดี รักษาจิตเฝ้าองไม่ให้มันคิดมันปรุงมันจะเป็นอย่างไร ในเบื้องต้นเอาอย่างนี้ก่อน เราคิดก็ให้คิด แต่งานของธรรม เช่นคิดพุทโธก็เป็นงานของธรรม ธัมโม สังโฆ หรือธรรมบทใดก็ตามนั้นเรียกว่างานของธรรม มีสติกำกับงานนั้นๆ ผลจะเป็นความสงบเย็นใจขึ้นมาๆ แก่ผู้ปฏิบัติโดยลำดับ จนกระทั่งถึงว่ายันได้เลยถ้ามีสติในการประกอบความ پاکเพียรกับเรื่องความสงบเย็น เรียกว่ายันกันได้เลย จนกระทั่งถึงความแน่นหนามั่นคงของใจ

ที่ว่าอะไรในโลกนี้เป็นทุกข์ที่สุด อะไรในโลกนี้เป็นสุขที่สุดเป็นบรมสุข สุดท้ายทั้งสองอย่างนี้ก็มาได้ที่ใจดวงเดียว ต้นไม้ภูเขาหินฟ้าอากาศกว้างแสนกว้างก็ขอบเขตจักรวาล เขาไม่มีความทุกข์ความลำบากลำบาก ความสุขความเจริญอะไรเขาก็ไม่มี สิ่งที่มีก็คือว่ามีที่ใจ สิ่งเหล่านั้นมาปรากฏอยู่ที่ใจของสัตว์โลก สัตว์โลกได้รับความเดือดร้อนวุ่นวายเพราะไปในทางผิด เมื่อผิดไปเท่าไรก็ยิ่งเดือดร้อนวุ่นวาย สมบัติเงินทองข้าวของ

มีมาก็เป็นการเสี่ยงทาย ถ้าไม่มีธรรมเข้ากำกับรักษาสีงเหล่านั้นเป็นของไม่แน่นอน
เสี่ยงอยู่ตลอดเวลา

ทีนี้เมื่อมีธรรมเข้าสู่สีงเหล่านั้นก็ค่อยเย็นไป ๆ เอา มีมาก็มี ลื่นไปก็ลื่นไป
ได้มาเสียไปเป็นของคู่กัน ก็รู้เท่าทันกัน แต่การปฏิบัติทางด้านจิตใจมีความสม่ำเสมอ
เย็นสบาย นี่เป็นสมบัติที่สบายคือธรรมสมบัติ เกิดขึ้นจากการภาวนา วัตถุประสงค์เกิดขึ้น
ด้วยความจำเป็นของธาตุของขันธ ความเป็นอยู่แห่งร่างกายของสัตว์โลก ทั้งเขาทั้งเราก็
ต้องประคับประคอง บำรุงรักษาชวนชวยกันไปอย่างนั้นแหละ แต่สิ่งที่จำเป็นจริง ๆ คือ
ธรรมกับใจ อย่าให้ห่างเหินจากกัน อันนี้เป็นสิ่งที่แน่นอนมากที่สุดทีเดียว

ภายนอกเราก็อุตสาหะหวังเต็นชวนชวย การกินกินทุกวันทุกเวลา นอนทุกวันเวลา
ใช้สอยทุกวันทุกเวลา ไม่ชวนชวยหาการหางานจะได้อะไรมากินมาใช้มาสอย มัน
จำเป็นต้องได้ทำ ทำเพื่อปากเพื่อท้อง เพื่อความจำเป็นของความเป็นอยู่ ชีวิตจิตใจของ
เราของท่านต้องชวนชวย แต่ภายในใจห่างจากอรรถจากธรรม ยิ่งเป็นความรุ่ม
ร้อนยิ่งกว่าสิ่งใดนั้นก็ให้กลับใจขึ้นมาอบรมบำรุงจิตใจให้มีความสงบเย็น ถ้าใจมีความ
สงบเย็นแล้วจะเย็นไปหมด ใจเย็นนี้เย็นหมด ถ้าร้อนก็ร้อนหมดแดนโลกธาตุ อยู่ที่ใจ
ดวงเดียว

เพราะฉะนั้นจึงอบรมใจอันเป็นเรื่องใหญ่โตนี้ ให้เป็นคู่เคียงกันไปกับการเสาะ
แสวงหาด้วยการทำมหาเสาะชีพ ให้ทำกันไป ส่วนจิตใจก็เสาะแสวงหาธรรม ซึ่งเป็น
อาหารอันเลิศเลอ ไม่มีอาหารใดเสมอธรรมเข้าสู่ใจ ทางด้านวัตถุประสงค์อภัยปัจฉัยไป
วันหนึ่ง ๆ ก็ให้หวังเต็นชวนชวยเช่นเดียวกัน ให้มีความสม่ำเสมออย่างนี้ ผู้นั้นอยู่ก็เย็น
ใจ ไปก็หายห่วง เวลาธาตุมีขันธก็ได้อภัยปัจฉัยทั้งหลายสมบัติเงินทองข้าวของมา
เพื่อเยียวยารักษา ทางภายในใจก็ชวนชวยหาคุณงามความดีคือธรรม

สมถธรรมคือความสงบเย็นให้มีแก่จิตใจโดยสม่ำเสมอ ภายนอกก็ได้อาหาร
เครื่องหล่อเลี้ยงร่างกายของเรา ภายในก็ได้ธรรมเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงจิตใจ จิตใจก็มี
ความสงบเย็น นี่ละสำคัญอยู่ที่นี้ ใจถ้าได้ลงถึงขั้นความสงบตลอดถึงความสงบจน
เป็นธรรมชาติแล้วนี้ไม่มีอะไรเสมอในโลกทั้งสามนี้ จิตอบรมจนกระทั่งถึงเป็นธรรมชาติ
ดังพระพุทธเจ้า-พระอรหันต์ท่าน นี่คือท่านผู้ทรงธรรมชาติภายในจิตใจไว้โดยสมบูรณ์
จิตใจธรรมดานั้นละที่มันมีกิเลสคลเคล้ากันอยู่ทั้งสุขทั้งทุกข์สลับปนกันไป แต่เวลาชำระ
มากเข้า ๆ สิ่งที่เป็นพื้นเป็นไฟที่เกิดจากกิเลสมันก็ค่อยเบาตัวลงไป ๆ สิ่งที่เป็นธรรม
เครื่องหล่อเลี้ยงจิตใจให้มีความสงบเย็นก็มีหนาแน่นขึ้นมา ๆ จิตก็เลยสบาย นั้น

นี่ละความสุขความทุกข์หาจริง ๆ รู้จริง ๆ หาได้ที่ใจ รู้ได้ที่ใจ ที่อื่นก็ดังท่าน ๆ
เรา ๆ ไม่เคยเห็นเจอ แต่โดนกันทั้งวันกับเรื่องทุกข์ ไปหาทุกข์ไม่เห็นทุกข์แต่โดนทุกข์

ทั้งวัน หาความสุขไม่เจอในเรื่องความสุขกลับไปโดนเอาแต่ความทุกข์ ถ้าหาให้เป็นไป ด้วยธรรมเทียบเคียงกันไปแล้วก็จะได้ทั้งความสุขความทุกข์ มีปัญหาเกิดขึ้น ๆ ในเวลา ประสบเหตุการณ์ต่าง ๆ สติปัญญามีสำหรับผู้บำเพ็ญธรรมแล้วนำมาพิจารณาใคร่ครวญ แก่ไขตัดแปลงแล้วก็จะดีขึ้นไปเรื่อย ๆ นั้นแหละ

ขอให้พี่น้องทั้งหลายสนใจทางด้านจิตตภาวนาด้วยนะ การให้ทานเราเคยให้มาเป็นประจำ ไม่มีทางสงสัยว่าบ้านใดเรือนใดสำหรับเราที่เป็นชาวพุทธ ได้มาที่จะกินเปล่า ๆ กลืนเปล่า ๆ โดยให้พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ นั่งเฝ้ากินของเศษของเดน เรานี้ไม่เคยมีสำหรับชาวพุทธเรา ได้มาอะไรก็คิดถึงพระก่อนเลยละ อะไรที่เป็นของดิบของดีจะไม่คิดถึงตัวเองสำหรับชาวพุทธ จะคิดถึงพระเจ้า-พระสงฆ์-การทำบุญให้ทานนี้ก่อนอื่น ๆ นี่เป็นนิสัยของชาวพุทธเรา

นี่เวลาค่อยกลมกลืนเข้าสู่ใจแล้ว จิตใจก็มีอาหารเครื่องหล่อเลี้ยงคือบุญคือกุศล ภายนอกก็มีอาหารที่เราอุตสาหะพยายามหามาเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงกัน ก็อยู่ได้สบาย ๆ ภาพนี้เราก็ไม่อัศจรรย์ใจเพราะบุญเราก็สร้าง การให้ทานเราก็ให้ อยากรจะว่าทุกครอบครัวไปเลยในชาวพุทธของเรา ไม่ได้คำนึงถึงความอดอยากขาดแคลนของตัวเอง มีเท่าไรระลึกถึงพระก่อน ๆ เพราะจิตใจอยู่กับธรรม ต้องเป็นอย่างนั้นด้วยกันนั้นแหละ

นี่ให้พยายามทำดั่งที่ว่ามานี้ ทางด้านจิตใจก็ให้ชำระสะสาง มันมีกิเลสตัวสำคัญอยู่ภายในใจ นั้นละตัวพินตัวไฟ ไม่ขึ้นอยู่กับความมีความจนนะ คนมีก็เป็นทุกข์ได้ คนจนก็เป็นทุกข์ได้ ถ้าไม่มีธรรมรักษาใจ ถ้ามีธรรมรักษาคนมีก็มีความสุข คนจนก็มีมีความสุข ขอให้มธรรมแทรกอยู่ในนั้นเถอะ ถ้ามีแต่อย่างเดียวคือโลก โลกหรือโลกได้ไม่พออย่างเดียวมีแต่กองทุกข์ เราเห็นไหมนี้มีตั้งแต่พวกเศรษฐีกุมภพิมมาปกครองเหี้ยเรือน แล้วก็มีแต่ตัวพุงใหญ่ ๆ มาพร้อมกันด้วย มานี้กินบ้านกินเมืองกินดับกินปอดประชาชน มีเท่าไรเป็นไม่เหลือ ๆ ด้วยอำนาจปา ๆ ถือน ๆ ที่เขาเสกขึ้นให้เป็นหัวหน้าเลยกลายเป็นหัวหน้าปาเถื่อน เป็นยักษ์เป็นผีปาเถื่อนกินบ้านกินเมืองไปหมด

นี่ล้วนแล้วตั้งแต่กิเลสไม่มองเห็นโทษของตัวเอง และไม่มองเห็นธรรม สุดท้ายก็มีแต่โทษเต็มตัว ๆ อยู่ที่ไหนก็ร้อน ในเมืองไทยกว้างก็ไม่กว้างโดดไปอยู่เมืองนั้นว่า จะเย็นไม่เย็น โดดไปเมืองไหน ๆ ก็ไฟเผาอยู่ที่หัวใจ ความโลภไม่พออยู่ในหัวใจ มันก็ทำให้เกิดความเดือดร้อนไปเรื่อย ๆ นี่ละความไม่มีธรรม ใครเก่งกว่าศาสดาจะต้องจมผู้ฟังเสียงอรรถเสียงธรรมคือฟังเสียงศาสดา ผู้นั้นจะพอมือมีแปเป็นเครื่องยึดเครื่องเกาะ ไม่ว่าจะเหว่เสียอย่างเดียว ทั้ง ๆ ที่สมบัติเงินทองข้าวของมีเต็มบ้านเต็มเรือน แต่เวลาตายตายไปเปล่า ๆ ไม่เกิดประโยชน์อะไรเลยสำหรับคนโง่ เห็นแก่ความโลภอย่าง

เดียวเป็นอย่างนั้น ถ้าคนมีธรรมแล้วเห็นทั้งสองฝ่าย เป็นความดีความดีด้วยกัน ให้พากันคำนึง

การบำเพ็ญจิตใจนี้เป็นของยากอยู่นะ ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย ที่แรกจิตใจมันรุนแรง กระแสของกิเลสนี้เหมือนกับคลื่นมหาสมุทร ตั้งสติภาวนานี้เหมือนกับเอาฝ่ามือกั้นคลื่นมหาสมุทร เอาไว้ไม่อยู่ ต้องผลอต้องไหลอะไรจนได้นั้นแหละ แต่เอาไม่หยุดไม่ถอยสติก็ค่อยดีขึ้น ๆ คลื่นแห่งกิเลสทั้งหลายที่เคยปะทะกันกับสติปัญญาศรัทธาความเพียรของเรา ก็ค่อยเบาลง ๆ ธรรมะก็ค่อยเจริญขึ้นมาได้ กลายเป็นธรรมที่อัศจรรย์ขึ้นในใจโดยไม่เคยคิดเคยคาดมาก่อนตั้งแต่เกิดมา ก็ได้เจอขึ้นแล้วที่จิตใจของนักภาวนา ผู้มีความรักใคร่ใกล้ชิดกับบรรดิกัธรรม เข้าที่เข้าฐานเข้าสู่ภาวนาสงบใจ

เพราะใจนี้วุ่นวายทั้งวันไม่มีความสงบ ถ้าติดเครื่องแล้วดับไม่ลง ต้องเอาธรรมเข้าไปดับเครื่องจึงจะสงบลงได้ นี่ให้ทำกันไป ทำกันไปมากเข้า ๆ มันจะเห็นชัดเจน จิตใจที่มีธรรมเข้าสู่ตัวเองแล้วจะค่อยมีความยิ้มแย้มแจ่มใสขึ้นมาภายในจิตใจ เรียกว่ามีทางออก ไม่ใช่ถูกปิดตันทำเดียว พอมีธรรมเข้าสู่ใจใจจะพอมีทางออกเป็นลำดับลำดับ เพราะฉะนั้นจึงให้อบรมจิตใจให้ดี การภาวนาเบื้องต้นยากด้วยกันทุกคน อย่าเข้าใจว่าการภาวนาง่าย ยกไว้เสียในบุคคล ๔ ประเภท เรายกมาเพียงสองอย่าง ขิปปาภิญญา ผู้ที่รู้ได้เร็ว ทนธาภิญญา รู้ได้ช้า ๔ ประเภท แต่เราแยกออกมาสองประเภท

ถ้าผู้มีอุปนิสัยปัจจัยรวดเร็วพร้อมที่จะรู้จะเห็นธรรมอยู่แล้วนั้นเรียกว่า ขิปปาภิญญา ยกตัวอย่างเช่น พระพาหิยะ แต่ก่อนท่านได้บำเพ็ญภาวนา ตกน้ำตกท่าอะไร ในมหาสมุทรทะเลหลวงท่านก็เคยตกมา ที่นี้พอมารเกิดในชาตินี้เป็นฆราวาสมีความเคารพเลื่อมใสพระพุทธเจ้าเป็นกำลัง พระองค์เสด็จไปบิณฑบาตอยู่ นี่ก็ตามท่าน ท่านบอกให้พักเสียก่อนเรากำลังเดินบิณฑบาต นี่ก็ติดตามเรื่อยเลย จนกระทั่งไปถึงวาระอันสมควรแล้วพระองค์ก็ทรงแสดงธรรมให้ฟัง

ประเภทขิปปาภิญญาที่รู้ได้เร็ว พอท่านแย้มธรรมะออกไปเท่านั้น พระพาหิยะบรรลुरुหัตถผลทันทีเลย นั่น นี่ละที่ว่าผู้บรรลुरुหัตถได้เร็ว อยู่รอพระพุทธเจ้าเพียงเล็กน้อยก็รอไม่ได้ พระพุทธเจ้าไปที่ไหนตามเสด็จตลอด ๆ นี่ถึงขั้นรอไม่ได้ ๆ พระพุทธเจ้าก็หันพระพักตร์ เข้ามาแนะนำสั่งสอนไม่กี่ประโยคก็บรรลुरुหัตถเป็นอรหัตบุคคลขึ้นมา นี่ประเภทที่รู้ได้เร็ว ประเภทที่ช้าก็ให้บั้นกันไป ช้าเท่าไรก็ยังชี้เกี้ยวชี้คร้านจมไปเลยนะ ความชี้เกี้ยวชี้คร้านไม่พาใครได้มรรคได้ผลอะไรละ ความอดุสำหรับพยายามความขยันหมั่นเพียรนี้ต่างหากจะพาคนให้ได้ดิบได้ดี ให้พยายามพยุ่งจิตใจของเราให้ดี

จิตใจนี้เวลามันเลิศเลิศจริง ๆ ไม่ใช่ธรรมดา เราไม่เคยเห็นสิ่งใดในสามแดนโลกธาตุนี้จะเลิศเลอเลยจิตดวงบริสุทธิ์นี้ไป ไม่มี จิตดวงนี้เป็นจิตธรรมธาตุ เลิศเลอสุด

ยอดเลย นี่ละเวลาฝึกฝนอบรมได้แล้วเป็นอย่างนี้ ธรรมดาที่นี่เที่ยงด้วย เหมือนกับว่า นิพพานเที่ยง เป็นไวพจน์ของกันและกัน คือธรรมธาตุก็ดี นิพพานก็ดี เที่ยงด้วยกัน นี่ ละการอบรม เอาให้ดี ให้พิจารณา ธรรมะพระพุทธรเจ้าที่ศาสดาองค์เอกสอนไว้นั้นเป็น ธรรมะปัจจุบันธรรมตลอด ไม่มีคำว่าครีว่าล้าสมัย

กาลนั้นเวลานั้นกินไปๆ มีดแจ้กกินไป เดือนปีนาที่โหมงกินไปอย่างนี้ไม่มี มีตั้งแต่ เรื่องดินฟ้าอากาศเขาเปลี่ยนตามธรรมชาติ แต่ธรรมก็เป็นธรรมตามธรรมชาติของตน ไม่มีสิ่งใดมายกย้ายผันแปรให้เป็นอย่างอื่นไปได้ ผู้ปฏิบัติได้ผลเป็นลำดับลำดับ เรียกว่าอภิลิโก ทำชั่วได้ชั่วทุกเวลาที่ทำ ทำดีได้ดีทุกเวลาที่ทำเหมือนกัน ให้อุตสาหะ พยายาม กาลนี้เวลานี้เป็นกาลอันควร ชีวิตของเราก็ยังพอเป็นไปตามความเป็นอยู่ พุ วายของเราก็พอถูไถกันไป ส่วนภายในจิตใจที่จะเสาะแสวงหาความดีเข้าสันทนุนตนก็ อย่าพากันนอนใจ ให้พากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัติ

จิตนี้เมื่อถึงขั้นเลิศแล้วไม่มีอะไรเสมอ เลิศจริงๆ เรียกว่าโลกธรรม ๘ ขาด สะบั้นไปหมดเลย อะไรจะเอื้อเข้ามา มาชมเชยสรรเสริญหรือมาตินินทาขาดไป ด้วยกันหมด เพราะไม่มีอะไรเลิศยิ่งกว่าธรรมที่ว่าธรรมธาตุ นั้นละให้พากันจำเอา วันนี้ ก็ไม่เทศน์มากมายนักละ เพราะเหนื่อยเทศน์ทั้งวันๆ เหนื่อย เอาละพอ ขอความสวัสดี จงมีแก่บรรดาพี่น้องลูกหลานทั้งหลายโดยทั่วกันเทอญ

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่
www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th
 สถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*
 และเครือข่ายทั่วประเทศ